

KESKKONNAAMET

Verston Eesti OÜ
verston@verston.ee

22.06.2026 nr DM-135784-8

Kuusalu IV uuringuruumi tarbevaru arvele võtmise kooskõlastusest

Verston Eesti OÜ pöördus 27.05.2026 kirjaga nr 1-10/280-2026 neljandat korda Keskkonnaameti poole seoses Kuusalu IV uuringuruumis ehitusliiva varu aktiivse tarbevaruna registrisse kandmise kooskõlastamisega.

Kogu kõnealune ala Kuusalu IV uuringuruumi piires Kolga metskond 52 katastriüksusel (tunnus: 35201:003:0217) kattub II kaitsekategooria metsise (*Tetrao urogallus*) elupaigaga (KLO9101732) ning piirneb Völlaskatku metsise püsielupaigaga, samuti asub ala vahetus läheduses I kaitsekategooria kassikaku (*Bubo bubo*) leiukoht.

EELIS-esse kantavaks elupaigaks (EELIS-es nimetatud kui leiukoht) loetakse kuni 3 km raadiuses ümber mängu tsentri paiknevad metsisele sobivad metsaalad (sh majandatavad), mida kasutatakse mängimiseks, sigimiseks, toitumiseks, sulgimiseks ja puhkamiseks erinevatel aastaegadel. Need on alad, mida metsis kõige sagedamini kasutab (ca 75% ajast) ja mis on võtmetähtsusega metsise kaitsel.

Keskkonnaamet on andnud arvamuse, et ei nõustu Kuusalu IV uuringuruumis ehitusliiva aktiivse tarbevaru arvele võtmisega ning on oma seisukoha tagamaid selgitanud 16.03.2026 kirjas nr DM-135784-2; 23.04.2026 kirjas nr DM-135784-4 ja 27.05.2026 kirjas nr DM-135784-6. Otsus tugines metsise liigispetsialisti ja loomaökoloogi Agu Leivits 23.04.2026 seisukohale. Järeldusena tõi Leivits välja, et Kuusalu IV uuringuruumi metsise elupaigaga kattuvale alale poleks tulevikus kaevandamisloa väljastamine võimalik. Keskkonnaameti hinnangul ei ole asjaolud muutunud.

Kooskõlastamata jätmise alus ei ole pelgalt EELISE registrikanne, vaid sisuline Agu Leivitsi looduskaitseline hinnang, mis viitab asjaolule, et peale varu aktiivsena arvele võtmist esitatakse Kuusalu IV uuringuruumi alale kaevandamisloa taotlus, mille alusel keskkonnaloa väljastamisel on kaevandustegevusest tuleneva elupaigakao ja teiste häiringute põhjal ette näha olulist negatiivset mõju Völlaskatku metsise elupaigale.

Riigikohus on oma 14.03.2024 otsuses 3-20-1657 leidnud, et tegevuse mõju olulisuse hindamisel on asjakohane võrrelda elupaigakadu selle liigi elupaikade pindalaga terves riigis. Kohtu hinnangul tuleks kumulatiivsete mõjude olulisuse välistamiseks arvestada ka elupaikade üleriigilist kumulatiivset kadu. Keskkonnaamet peab keelduma loa andmisest, kui tegevusega

kaasneb keskkonnaoht, mida ei ole võimalik vältida, välja arvatud juhul, kui huvi keskkonnaloa andmiseks on ülekaalukas ja tegevusel puudub mõistlik alternatiiv ning on võetud ohu vähendamise meetmed (keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 52 lg 1 p 6).

Lisaks tuleb arvestada ka, et antud juhul on vaja vältida negatiivseid mõjusid ka kassikakule kui Eesti ühe kõige ohustatuma linnuliigi (kriitilises seisundis, CR), kes kuulub kaitstavate I. kaitsekategooriasse, elupaigale (pesametsale), mis paikneb metsise elupaigas uuringuruumi vahetus läheduses.

Tulevasest kaevandustegevusest tuleneva elupaigakao ja teiste häiringute põhjal on ette näha, et Kuusalu IV uuringuruumi metsise elupaigaga kattuvale alale poleks tulevikus kaevandamisloa väljastamine võimalik ning sellele tuginedes on Keskkonnaamet andnud keelduva arvamuse Kuusalu IV uuringuruumis ehitusliiva varu aktiivse tarbevaruna registristreerimiseks.

Juhime tähelepanu, et maapõueseaduse § 23 lõige 7 kohaselt otsustab tarbevaru ja reservvaru eristamise aktiivseks ja passiivseks maavarade registri kande tegemise otsustaja, tuginedes geoloogilise uuringu tulemustele ja muule maavarade registri kande tegemise ajal saada olevale teabele. Lõpliku otsuse Kuusalu IV uuringuruumi varu maavarade registrisse kandmise üle langetab registripidaja Eesti Geoloogiateenistus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus

Jürgen Ojangu 5863 5940
Jurgen.Ojangu@keskkonnaamet.ee